

Sprawozdanie

**z realizacji zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie za 2020 rok**

- 12 luty 2021 -

WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020., poz. 218 ze zm.) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.**
- 2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców z rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.**
- 3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.**
- 4. Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.**

W roku 2020 powyższe zadania były wykonywane m.in. poprzez realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 201-2020, przyjętego uchwałą nr VIII/50/2011 z dnia 21 czerwca 2011 r. oraz uchwały Nr VIII/49/2011 z 21 czerwca 2011r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

CELE PROGRAMU I ICH REALIZACJA ORAZ ZAŁOŻENIA PROGRAMU

W rozdziale II i III Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2020 sprecyzowano cele i działania mające przeciwdziałać zjawisku przemocy w rodzinie na terenie gminy Sokoły poprzez stworzenie zintegrowanego systemu pomocy i wsparcia.

Realizatorami programu są przedstawiciele:

1. Ośrodka pomocy społecznej w Sokołach,
2. Gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w Sokołach,
3. Posterunku Policji w Sokołach,
4. Sądu rejonowego w Wysokiem Mazowieckiem,
5. Placówek oświatowych z terenu gminy Sokoły.
6. Placówek służby zdrowia z terenu gminy Sokoły.
7. Organizacji pozarządowych.

Nadrzędnym celem Programu Przeciwdziałania Przemocy jest:

- 1) Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sokoły.

- 2) Zwiększenie skuteczności działań.
- 3) Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Określone zostały również cele szczegółowe:

1. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.
2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
3. Oddziaływania na osoby stosujące przemoc.
4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
5. Diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Sokołów.

Powyższe cele były realizowane poprzez interdyscyplinarną współpracę służb i instytucji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

❖ **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołach.**

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokołach realizowali działania poprzez:

1. Współpracę pracowników socjalnych, funkcjonariuszy policji, pracowników oświaty, służby zdrowia, kuratorów sądowych i organizacji pozarządowych, którzy uczestniczyli w pracach zespołu interdyscyplinarnego.
 - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”.
 - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie poprzez zwoływanie posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego do działań w poszczególnych przypadkach. W roku 2020 odbyły się 4 spotkania zespołu interdyscyplinarnego i 9 spotkań grup roboczych.
 - Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym poprzez rozpropagowanie ulotek i broszur dotyczących zjawiska przemocy, informacji o możliwości udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w PCPR w Wysokiem Mazowieckiem, wywieszenie na tablicy ogłoszeń informacji teleadresowej, gdzie osoby doznające przemocy mogą otrzymać pomoc.
 - odwiedziny rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty.

- Prowadzenie rozmów informacyjno-motywacyjnych z rodzinami w ramach prowadzonej pracy socjalnej, w roku sprawozdawczym – 20 rodzin uzyskało pomoc.
- Składanie sprawozdań z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie do Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

2. Koordynacja działań Zespołu Interdyscyplinarnego.

Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia obsługę administracyjną i techniczną Zespołu poprzez:

- Prowadzenie rejestru „Niebieskich Kart”, protokołów posiedzeń ZI, list obecności członków zespołu uczestniczących w posiedzeniach, notatki służbowe, potwierdzenia zaproszeń i wezwań na posiedzenia zespołu,
- Prowadzenie indywidualnych teczek rodzin, w których założona jest procedura „Niebieskie Karty”.
- Zapewnienie pomieszczenia na obrady zespołu.
- Zapewnienie obsługi administracyjnej zespołu: prowadzenie korespondencji, kontakt z członkami zespołu, sporządzanie protokołów.

3. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- opracowanie i wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Sokółach informacji o placówkach i instytucjach świadczących pomoc osobom i rodzinom doświadczającym przemocy .
- Kolportaż ulotek i broszur o tematyce przemocy domowej i nadużywania alkoholu.

❖ **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółach.**

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółach realizowali następujące działania:

- Członek komisji uczestniczy w posiedzeniach lokalnego zespołu interdyscyplinarnego w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty”.

- Skierowano 8 osób z problemem alkoholowym do punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Punkt mieści się w Urzędzie Gminy Sokoły, czynny jest w każdą drugą środę miesiąca w godz. od 12⁰⁰ - 16⁰⁰. W roku sprawozdawczym koszt dofinansowania punktu ze środków GKRPA w Sokołach wyniósł – 2 800,00 zł.

❖ **Posterunek Policji w Sokołach.**

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, funkcjonariusze Posterunku Policji w Sokołach realizowali następujące działania :

- Udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego w związku z prowadzoną procedurą „Niebieskich Kart”.
- Współpraca z miejscowym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- Monitorowanie rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie.
- Prowadzenie rozmów motywujących i profilaktycznych.
- W ramach prowadzonych działań interwencyjnych dokonywanie zatrzymań sprawców przemocy domowej w Policyjnym Pomieszczeniu dla Osób Zatrzymanych.

❖ **Placówki oświatowe z terenu gminy Sokoły.**

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w szkołach z terenu gminy Sokoły realizowane były następujące działania:

1. Organizowano spotkania dzieci i młodzieży z przedstawicielami Policji o tematyce przemocy:
„Gdzie szukać pomocy na wypadek przemocy w rodzinie”
„Jaki rozwiązywać kłótnie między dziećmi”
2. Przedstawiciele oświaty uczestniczyli w posiedzeniach Zespołu interdyscyplinarnego, w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty”.
3. Udzielano wskazówek i porad dla uczniów z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i zjawiskiem przemocy w rodzinie – realizacja programów profilaktyczno-wychowawczych.

4. Organizowanie spotkań:

- 1) z terapeutą uzależnień,
- 2) z Policją: bezpieczna droga do szkoły, odpowiedzialność prawna w przypadku nieletnich.

❖ **Zakłady Opieki Zdrowotnej z terenu gminy Sokoły.**

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie lekarze rodzinni podejmowali następujące działania:

- Udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego w związku z prowadzoną procedurą „Niebieskie Karty”.
- Udzielanie porad medycznych i profilaktycznych.
- Udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych.

❖ **Organizacje pozarządowe.**

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, przedstawiciele Towarzystwa Wiedzy Powszechnej realizowało następujące działania:

- Uczestniczono w posiedzeniach Zespołu interdyscyplinarnego.
- Udział w spotkaniach edukacyjno- informacyjnych.

❖ **Gminny Zespół Interdyscyplinarny.**

Zespół Interdyscyplinarny w Sokołach powołany został Zarządzeniem Nr VIII/49/2011 r. Wójta Gminy Sokoły z dnia 21 czerwca 2011 r. ze zmianami wprowadzonym odrębnym Zarządzeniem Wójta Gminy Sokoły.

Obowiązek utworzenia Zespołu Interdyscyplinarnego jako zadania własnego gminy wynika z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. nr 180, poz. 218 ze zm.).

Członkowie zespołu działają na podstawie wyżej wymienionych aktów prawnych, regulaminu organizacyjnego ZI oraz porozumień zawartych pomiędzy Wójtem Gminy Sokoły a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład zespołu.

Celem działania Zespołu interdyscyplinarnego jest między innymi:

- Pomoc osobom i rodzinom dysfunkcyjnym w przewyciężaniu ich problemów,

- Wspólne rozwiązywanie problemów, opracowywanie nowych strategii działania i szukanie nowych możliwości pomocy,
- Efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistnienia problemu, zdiagnozowanie i zidentyfikowanie problemu,
- Współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemów i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Integracja działań instytucji odpowiedzialnych za realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2020.
- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.
- Wymiana informacji, dzielenie się wiedzą.

Do zadań Zespołu interdyscyplinarnego w Sokołach należy:

1. Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy Sokoły, poprzez prowadzenie rejestru wszczętej procedury „Niebieskie Karty”, rejestru wypełnionych kart C i D , analizowanie i gromadzenie uwag o instytucjach pracujących w obszarze pomocy,
2. Podejmowanie wspólnych działań - pracowników socjalnych, przedstawicieli policji, służby zdrowia, oświaty, sądu, organizacji pozarządowych – w środowisku zagrożonym przemocą, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.
3. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie poprzez zwoływanie posiedzeń zespołu.
4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, poprzez rozpropagowanie ulotek i broszur o tematyce przemocy w rodzinie oraz informacji, gdzie osoby doznające przemocy w rodzinie mogą otrzymać pomoc, w jakich instytucjach, dane teleadresowe tych instytucji.
5. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez współpracę z PCPR w Wysokiem Mazowieckiem dotyczącą organizowania programów korekcyjno-edukacyjnych.
6. Złożono 17 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Posiedzenie zespołu interdyscyplinarnego odbywają się nie rzadziej niż raz na 3 miesiące. Wszczęte procedury Niebieskiej Karty omawiane były na 4 posiedzeniach zespołu zwołanych przez Przewodniczącą Zespołu oraz 9 grupach roboczych.

Tab. 1. Zestawienie procedury „Niebieskie Karty”

Lp.		2018	2019	2020
1.	Liczba założonych i przekazanych formularzy „Niebieska Karta – A”	32	20	12
	<i>Z tego założonych przez:</i>			
	- policję	32	20	12
	- instytucje pomocy społecznej,	0	0	0
	- oświatę,	0	0	0
	- służbę zdrowia,	0	0	0
	- GKRPA	0	0	0
2	Liczba rodzin w których została założona Niebieska Karta	25	20	11
3	Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”	18	19	14

Praca z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie oraz osobami stosującymi przemoc jest procesem pracochłonnym i niezwykle trudnym.

Dla skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie konieczna jest świadomość specyfiki zjawiska, zwłaszcza że z przemocą w rodzinie wiąże się wiele mitów i stereotypów z pewnością utrudniających walkę z tym zjawiskiem.

Przemoc doznawana ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę, dlatego osoby doznające przemocy potrzebują zwykle wsparcia emocjonalnego a także pomocy psychologicznej, prawnej, medycznej i materialnej

Przemoc w rodzinie inaczej zwana przemocą domową to nie tylko przemoc fizyczna, lecz także psychiczna, seksualna lub ekonomiczna.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie nie może opierać się wyłącznie na działalności jednej instytucji, gdyż żadna z nich nie ma wystarczających narzędzi, kompetencji ani możliwości rozwiązania wszystkich problemów rodziny dotkniętej przemocą.

Główną ideą zespołów interdyscyplinarnych jest stworzenie wspólnej płaszczyzny pracy dla pracowników różnych instytucji zajmujących się pomocą rodzinie, w której występuje

przemoc. Efektywność i skuteczność działań zależy od zintegrowanych działań wielu specjalistów.

Interdyscyplinarność powinna cechować szybkim i pełnym przepływem informacji między służbami, podejmowaniem skoordynowanych działań skutkujących efektywnością zamierzonych postanowień.

Kierownik OPS w Sokołach

Grażyna Antończuk